

Dosarul nr. 2ra-681/2022
2-19106236-01-2ra-17052022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Ojoga)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Mocanu Serghei și de
Ministerul Justiției,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mocanu Serghei
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 30 mai 2019, Mocanu Serghei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 07 august 2017 a depus în
cancelaria IP Centru o contestație privind anularea procesului-verbal și deciziei din
21 iulie 2017, întocmite de O.S. al SP-1 al IP Centru, care până la moment nu a
fost examinată, fiind remisă repetat la rejudecare în instanța de fond.

De altfel, a susținut că prin durata excesivă a procesului i-a fost încălcat
dreptul la examinarea cauzei nominalizate într-un termen rezonabil.

În drept, și-a întemeiat cererea pe prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011
privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen
rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 6 din CEDO, art. 8, art. 11, art. 14, art.
1398, art. 1399, art. 1422, art. 1423 din Codul Civil.

A solicitat constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a
contestației din 07 august 2017 privind anularea procesului verbal și deciziei din
21 iulie 2017 întocmite de O.S. al S.P. Centru Iulian Ababii pentru perioada 07
august 2017-30 mai 2019, încasarea de la bugetul de stat prin intermediul
Ministerului Justiției a prejudiciului moral cauzat prin neexaminarea în termen
rezonabil a cauzei în mărime de 2 000 euro.

Prin hotărârea din 13 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
acțiunea a fost respinsă.

Invocând netemeinicia hotărârii din 13 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 10 septembrie 2019, Mocanu Serghei a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Mocanu Serghei. S-a casat hotărârea din 13 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la acțiunea înaintată de Mocanu Serghei împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral și s-a pronunțată o nouă hotărâre prin care: s-a constatat încălcarea dreptului lui Mocanu Serghei la examinarea în termen rezonabil a contestației din 07 august 2017 privind anularea procesului verbal și deciziei din 21 iulie 2017 întocmite de OS al S.P.-1 al I.P. Centru, Iulian Ababii, pentru perioada 07 august 2017-30 mai 2019. S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Mocanu Serghei prejudiciul moral în mărime de 5 000 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, Colegiul a reținut că Mocanu Serghei a invocat în cererea de chemare în judecată, în calitate de circumstanță de fapt neexaminarea cauzei contravenționale înaintate la 07 august 2017, considerând că termenul rezonabil de judecare a cauzei a fost încălcat.

Totodată, Colegiul a reținut că, perioada care trebuie luată în considerare începe la ziua înaintării acuzației contravenționale și se încheie cu perioada în care s-a tranșat cu titlu irevocabil cauza, cu adoptarea unei hotărâri definitive prin care s-a soluționat fondul acuzației, deși uneori cauza poate fi și pendinte.

De altfel, Colegiul a stabilit că, în speță, perioada de referință pentru aprecierea termenului rezonabil de judecare a cauzei este intervalul de timp: 07 august 2017 (data redistribuirii cererii) și până în prezent, or instanța nu a decis irevocabil pe fondul cauzei, cauza fiind pendinte, remisă a patra oară la rejudecare, astfel că la caz se constată o tergiversare a judecării cauzei contravenționale, ceea ce nu justifică soluția instanței de fond de respingere a acțiunii.

Prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de apel a menționat că, la caz apelantul Mocanu Serghei are dreptul la repararea prejudiciului, or pretențiile acestuia întrunesc condițiile legale pentru angajarea răspunderii statutului în sensul pretins.

Astfel, Colegiul a relevat că, instanța de fond neîntemeiat a conchis referitor la faptul că Mocanu Serghei nu este subiect al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în condițiile în care din cele ce preced rezultă contrariul.

Subsecvent, Colegiul a menționat că prima instanță eronat a conchis că, la caz, lipsește dreptul încălcat or, potrivit art. 2 alin. (2) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul în care a avut loc o încălcare a

dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

În această ordine de idei, reieșind din circumstanțele cauzei și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanei, instanța de apel a considerat necesară încasarea din contul Ministerului Justiției prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Mocanu Serghei a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, care în opinia instanței de apel constituie o satisfacție echitabilă pentru reclamant.

La 11 aprilie 2022, Mocanu Serghei, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel cu modificarea prin majorarea prejudiciului moral până la suma de 2 000 de euro.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

La 17 iunie 2022, Ministerului Justiției, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 februarie 2022 și a expediat-o participanților la proces la 11 mai 2022 (f.d. 92), astfel, recursul declarat la data de 11 aprilie 2022 și recursul declarat la 17 iunie 2022, sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 16 mai 2022 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea

depunerii referinței, or până la data examinării recursurilor careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Mocanu Serghei și de Ministerul Justiției, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Mocanu Serghei și de Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Mocanu Serghei și de Ministerul Justiției, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Mocanu Serghei și de Ministerul Justiției, împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat